

naam:

datum:

Wat ga je doen?

Je herhaalt regelwoorden: *samenstellingen* met de tussenklank /u(n)/.

extra

e

illustraties: Fleur van der Weel, Lisette Spee

Op verkenning

- 1** Schrijf woorden bij de plaatjes.
 Kies uit: **hondenhok** – **paardenstaart** – **regenjas** – **racefiets**.

Uitleg

- 2** Weet je het nog?
 Samenstellingen bestaan meestal uit twee woorden die je gewoon achter elkaar schrijft:
koffiepot, winterdag, boekenkast, regenjas, racefiets.
 Bij deze woorden hoor je geen klank tussen de twee woorddelen.
 De **e** van *race* en de **en** van *regen* horen gewoon bij het linker woorddeel.

Soms hoor je in een samenstelling de tussenklank /u/ (of /un/) tussen de woorddelen.
 Een *hok* voor een *hond* is geen 'hondhok', maar een *hondenhok*.
 Komt in een samenstelling de tussenklank /u/ (of /un/) tussen de woorddelen **erbij**?
 Dan schrijf je **en**: *paardenstaart, huizenhoog, pannenkoek*.

Soms twijfel je: is een *boekenbon* een *bon* voor een *boek* of een *bon* voor *boeken*?
 Voor de spelling maakt dat niet uit:
 Is het een *bon* voor *boeken*? Dan is er geen tussenklank: *boeken + bon = boekenbon*.
 Is het een *bon* voor een *boek*? Dan is er een tussenklank: *boek + bon = boekenbon*.

Eindigt het linkerwoord op **~e**, of bestaat daarvan een *enkelvoud* op **~e**?
 Dan staat het rechterdeel meteen na de **e**: *racefiets, modeblad, gedachtegang*.

- u** Lees kaart R25 nog eens.

Aan de slag

- 3** Schrijf de goede samenstellingen op. Let op: in al *deze* samenstellingen zitten de letters **~en~**.

samen + werken _____ *krant + papier* _____

klas + boek _____ *haven + stad* _____

huis + hoog _____ *zwaan + hals* _____

boven + lip _____ *kers + pit* _____

aap + staart _____ *beuk + boom* _____

naam: _____

datum: _____

Aan de slag

4 Schrijf de goede samenstellingen op. Let op: in de samenstellingen zitten de letters ~en~ niet.

stage + plaats _____ mede + klinker _____

seconde + wijzer _____ garage + deur _____

ritme + gevoel _____ limonade + fles _____

5 Een samenstelling bestaat uit woorden die elk een eigen betekenis hebben. Daarom is het woord *kapsalon* een samenstelling, het woord *kapsel* niet. In de Uitleg is gesproken over de tussenklank /u(n)/. Wat daar staat geldt *alleen* voor samenstellingen, niet voor andere woorden. Negen van de woorden hieronder zijn samenstellingen. Zet daar een kring om.

boekenkast	chocoladereep	moeiteloos	tijdelijk	uiensoep
ruimtevaart	bakkerij	speldenprik	typfout	modderig
makkelijk	groentesoep	hebberig	prullenbak	kippenei

6 Welke twee uitspraken over samenstellingen kloppen? Kruis aan.

- Je schrijft **aspergesoep**. Dat is een samenstelling. Het woord *asperge* eindigt op ~e.
- Je schrijft **ruitwisser**. Dat is een samenstelling. Achter *ruit* hoor je /u/ en schrijf je **e**.
- Je schrijft **brillenglas**. Dat is een samenstelling. Achter *bril* hoor je /u/ en schrijf je **en**.
- Je schrijft **nuttenloos**. Dat is een samenstelling. Achter *nut* hoor je /u/ en schrijf je **en**.

7 Schrijf de goede woorden op. Let op: één woord is *geen* samenstelling.

regen + wolk Laten we doorfietsen, ik zie een donkere _____

klas + lijst We hebben een ... met alle telefoonnummers. _____

seconde + wijzer Heeft dit horloge eigenlijk wel een ... ? _____

moed + loos We verliezen altijd! Daar worden we ... van. _____

kat + haren De bank zit vol ... van onze poes Snoetje. _____

gebaren + taal Dove mensen maken vaak gebruik van _____

Terugkijken

8 Schrijf drie moeilijke woorden uit deze taak op.
